

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/187/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5612213310
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5612213310.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, právne zastúpený spoločnosťou TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, proti žalovanému: J. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. J., T. XXXX/XX, v konaní o zaplatenie 1.303,26 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 8C/3/2013-143 zo dňa 27. januára 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol žalobu v celom rozsahu a žalovanému nepriznal právo na náhradu trov konania.

Z dôvodov rozsudku vyplýva, že dôvodom zamietnutia žaloby je premlčanie žalovaného nároku.

Žalobca sa domáhal plnenia zo zmluvy, ktorú uzatvoril žalovaný so Slovenskou sporiteľňou, a. s. a ktorú žalobca označil všeobecne číslom č. 330337060 a dátum uzatvorenia 08.03.2004. K žalobe však pripojil niekoľko zmlúv, označených číslom č. 330337060, ktoré sa líšili pokračovaním číselného označenia za znakom „/" a rôznym dátumom uzatvorenia. V špecifikácii z 19.07.2013 žalobca už uvádza, že zmluva medzi pôvodným veriteľom a žalovaným bola uzatvorená 13.02.2004 ako zmluva o kontokorentnom úvere, ktorej číselné označenie neuvádza. K žalobe žalobca pripojil fotokópiu zmluvy o kontokorentnom úvere, ktorá bola uzatvorená neoznačeného dňa medzi Slovenskou sporiteľňou, a. s. a dlžníkom J. Y., v zmysle ktorej bol klientovi poskytnutý kontokorentný úver č. 0337060/1/1 s úverovým rámcom 10.000,- Sk (331,94 eur) a konečnou splatnosťou úveru 12.02.2005 a fotokópiu dodatku č. 1 k zmluve o kontokorentnom úvere č. 0337060/1/1 z 08.03.2004, v zmysle ktorého sa výška úverového rámca mení znovu na 10.000,- Sk. Týmto dodatkom je preukázané, že zmluva o kontokorentnom úvere č. 0337060/1/1 bola uzatvorená 13.02.2004. Žalobca nešpecifikoval, kedy nastala splatnosť žalovaného nároku, ktorého zostatky vyčíslil ku dňu postúpenia. Z fotokópie výpovede zmluvy o kontokorentnom úvere vyplýva, že táto bola realizovaná 06.02.2008, kde je však už číslo zmluvy uvedené 0337060/1/4. Žalovaný však ukončenie zmluvného vzťahu nezpochybnil. Výpoveď bola vypracovaná 06.02.2008 a podľa jej textu nadobúda účinnosť uplynutím 3. dňa od jej doručenia. Žaloba bola na tunajšom okresnom súde podaná 28.11.2012. Žalobca síce nepreukázal, kedy výpoveď zmluvy jeho právny predchodca podal na poštovú prepravu, ani kedy bola žalovanému doručená. Podľa prílohy č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok z 24.03.2011 je pohľadávka v omeškaní 1.270 dní, čo predstavuje 3,48 roka, teda 3 roky aj 1 týždeň. K postúpeniu pohľadávok došlo 24.03.2011, potom sa podľa uvedeného údajov pohľadávka stala splatná 18.03.2008. To je časový údaj korešpondujúci s dátumom vypovedania zmluvy a možným časovým úsekom, potrebným pre jeho doručenie. Právny vzťah účastníkov konania je občianskoprávny, preto je potrebné naň aplikovať aj ustanovenie Občianskeho zákonníka o všeobecnej 3-ročnej premlčacej dobe. Vychádzajúc zo splatnosti žalovaného nároku 18.03.2008, žaloba mohla byť

na súde podaná najneskôr 18.03.2011. Žaloba však bola podaná 28.11.2012. Aj keby sa premlčanie riadilo obchodnoprávnou úpravou, žalobu bolo možné podať najneskôr 18.03.2012, takže aj z hľadiska plynutia premlčacej doby podľa Obchodného zákonníka je nárok premlčaný. Súd preto nemohol žalobcovi priznať právo na zaplatenie žalovanej istiny ani jej príslušenstva v podobe úroku z omeškania. Súd sa zaoberal aj možnosťou trvania záväzku žalovaného vzhľadom na jeho písomné uznanie zo dňa 13.03.2012. Uznanie premlčaného dlhu zakladá právnu domnienku jeho existencie v čase jeho uznania len vtedy, ak dlžník uznávajúci dlh vedel o jeho premlčaní. Domnienka existencie dlhu založená jeho uznaním je vyvrátiteľná. Znamená to, že aj dlžník, ktorý svoj dlh uznal, môže namietat, že v čase uznania dlh už netrval. Výsluchom žalovaného bolo zistené, čo žalobca nespochybnil, že dňa 13.03.2012, v čase uznania dlhu, žalovaný o premlčaní nevedel pre skutkový omyl. Uznanie dlhu žalovaným zo 13.03.2012 nezaložilo právnu domnienku existencie dlhu v čase jeho uznania. Ako vyplýva z výpovede žalovaného, otázkou premlčania nároku sa začal zaoberať až pod vplyvom iného súdneho konania. Navyše pohľadávka v tejto dohode nie je už aj vzhľadom na viac zmlúv uzatváraných medzi žalovaným a právnym predchodcom žalobcu pod tým istým číslom, špecifikovaná jednoznačne a nepochybne.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O. s. p. V konaní bol úspešný žalovaný, ktorý nenavrhol prisúdenie náhrady trov konania.

V súvislosti so zisťovaním pobytu žalovaného vznikli v tomto konaní trovy štátu vo výške 3 eurá, vyplatené Slovenskej pošte a. s. z rozpočtových súdnych prostriedkov. S poukazom na § 148 O. s. p. na ich zaplatenie zaviazal súd v konaní neúspešného žalobcu.

V zákonnej lehote podal voči citovanému rozsudku odvolanie navrhovateľ, a to z dôvodu nesprávneho posúdenia veci a nedostatočného zistenia skutkového stavu. Poukazuje na to, že odporca podpísal 13.03.2012 dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní dlhu, prostredníctvom ktorej odporca uznal svoj záväzok voči navrhovateľovi vzniknutý zo zmluvy o kontokorentnom úvere č. 330337060 vo výške 985,78 eur s príslušenstvom čo do dôvodu a výšky a zaviazal sa splatiť svoj záväzok. Predmetná dohoda spĺňa všetky náležitosti, ktoré zákon vyžaduje pre platnosť uznania dlhu zo strany dlžníka, teda má písomnú formu, vyplýva z nej dôvod vzniku pohľadávky, výška pohľadávky a prísľub dlžníka tento dlh zaplatiť. Obsahom dohody je uznanie dlhu zo strany odporcu ako právny inštitút zakotvený v Občianskom zákonníku, pričom právnym následkom uznania práva, ktorý nastáva priamo zo zákona, je prerušenie plynutia premlčacej doby. Poukazuje na ust. § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Navrhovateľ považuje za potrebné zdôrazniť, že podpisom dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku došlo k naplneniu ust. § 110 ods. 1 druhá veta OZ, to znamená k prerušeniu plynutia premlčacej doby a k plynutiu novej 10-ročnej premlčacej doby, pričom k tomu, aby nastali uvedené účinky, zákon nevyžaduje, aby dlžník mal v čase uznania vedomosť o premlčaní dlhu. Teda aj uznaním premlčaného záväzku bez toho, aby bol dlžník poučený o premlčaní, nastávajú vyššie uvedené účinky. Súd túto skutočnosť nijako nezohľadnil. Treba poukázať na rozdielnosť účinkov a rovnako aj rozdielnosť náležitostí potrebných k tomu, aby nastali účinky ust. § 110 ods. 1 druhá veta OZ a ust. § 558 OZ. Úprava obsiahnutá v ust. § 558 OZ spája vedomosť toho, kto uznal premlčaný dlh o jeho premlčaní so vznikom vyvrátiteľnej domnienky, že dlh v čase uznania trval. Ust. § 110 ods. 1 OZ nepodmieňuje samotné uznanie dlhu a jeho účinky s nutnosťou vedomosti toho, kto dlh uznal, o jeho premlčaní a o jeho následkoch. Podpísaním dohody došlo k začatiu plynutia novej 10-ročnej premlčacej doby, teda právny účinok spojený s uznaním práva, ktorý predpokladá § 110 ods. 1 druhá veta OZ. Navrhovateľ zároveň poukazuje na účinky ust. § 558 OZ v súvislosti s ust. čl. 3 bod 3.1 dohody, v ktorej je jednoznačne, zrozumiteľne a jasne uvedené „osoby uvedené v bode 1.2 a, alebo 1.3 tejto dohody vyhlasujú, že majú vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch“. Navrhovateľ má za to, že súd sa účinkami ust. § 110 ods. 1 druhá veta OZ vôbec nezaoberal. Tým, že odporca podpísal dohodu, prejavil svoju vôľu záväzok splniť, čo je zároveň v jeho záujme, pretože po jeho splatení nebude figurovať v databáze neplatičov. Obsah dohody nie je tak rozsiahly, aby sa s ním odporca nemal možnosť oboznámiť a okrem toho odporca dohodu podpisoval vo svojom bydlisku, teda mal možnosť dohodu si v pokoji prečítať a v prípade, ak mal záujem dohodu uzatvoriť, resp. odmietnuť ju a nepodpísať, ide o slobodný prejav vôle odporcu. Aj ochrana spotrebiteľa má svoje medze. Daným prístupom súdu dochádza k popretiu procesnej zásady rovnosti účastníkov a k neprimeranej ochrane spotrebiteľa vedúcej k úplnému zbaveniu zodpovednosti spotrebiteľa za plnenie svojich povinností, ktoré mu zo záväzkového vzťahu vyplývajú. Odporca si bol vedomý svojho záväzku, avšak ten uhradený nebol. Konanie odporcu nemožno považovať za morálne

a čestné, a preto nemožno súhlasiť s tým, resp. je absurdné, aby takémuto konaniu bola zo strany súdu poskytnutá ochrana. Poukazuje na viaceré rozhodnutia krajských súdov v Slovenskej republike. Navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že návrhu v plnom rozsahu vyhovie, resp. ho zruší a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň si navrhovateľ uplatňuje náhradu trov odvolacieho konania.

Odporca sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) napadnutý rozsudok zrušil v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p. a vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Rozhodnutie okresného súdu je založené na nesprávnom právnom posúdení veci.

Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie aj omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než, ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Právne posúdenie, a teda aplikácia práva je vecou súdu. Bez ohľadu na to, aké právne posúdenie uvedie navrhovateľ v podanej žalobe, súd, viazaný skutkovým vymedzením žaloby, je povinný aplikovať na právny vzťah všetky ustanovenia zákona, ktoré na daný právny vzťah dopadajú.

V danom prípade okresný súd sa nedostatočne zaoberal právnym vyhodnotením charakteru dohody o uznaní splátkového kalendára a uznaní záväzku uzatvorenej s pôvodným veriteľom Slovenská sporiteľňa, a. s. na jednej strane a na druhej strane medzi odporcom zo dňa 13.03.2012, keď túto dohodu síce, hoci nedostatočne vyhodnotil z hľadiska aplikácie ust. § 558 Občianskeho zákonníka, nevyhodnotil ju však z hľadiska ust. § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré je, pokiaľ ide o posúdenie premlčania, relevantné.

V zmysle ust. § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak bolo právo priznané právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného orgánu, premlčuje sa za 10 rokov odo dňa, keď sa malo podľa rozhodnutia plniť. Ak právo dlžník písomne uznal čo do dôvodu a výšky, premlčuje sa za 10 rokov odo dňa, keď k uznaniu došlo. Ak bola však v uznaní uvedená lehota na plnenie, plynie premlčacia doba od plynutia tejto lehoty.

Podľa § 558 Občianskeho zákonníka, ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

V plnom rozsahu sa možno stotožniť s argumentáciou navrhovateľa v odvolaní, že inštitút uznania práva zakotvený v § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka a inštitút uznania záväzku zakotvený v § 558 Občianskeho zákonníka sú odlišné právne inštitúty, ktoré sa môžu čiastočne aj prelínať, vyvolávajú však odlišné právne následky a vyžadujú splnenie odlišných náležitostí. Použitie oboch týchto hmotnoprávných inštitútov nie je vylúčené v spotrebiteľských veciach.

Z ust. § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že rovnaký režim ako pre práva priznané právoplatným rozhodnutím sa vzťahuje na premlčanie uznaného práva. Účinky prerušenia premlčania má však len uznanie dlhu týkajúce sa ako dôvodu dlhu, tak jeho rozsahu. S písomným uznaním práva čo do dôvodu a výšky, je spojený inštitút pretrhnutia premlčacej doby, ktorý je upravený v § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Platné uznanie práva z hľadiska plynutia dĺžky premlčacej doby zakladá plynutie novej premlčacej doby v dôsledku jej pretrhnutia. Z ust. § 110 ods. 1 OZ nevyplýva, že by

nebolo možné uznať už premlčaný dlh, teda inak povedané, uznanie premlčaného dlhu nie je v tomto smere viazané na vedomosť dlžníka o tom, že dlh je premlčaný (R 51/1968). Okolnosť, že s uznaním dlhu nemožno spájať účinky uvedené v § 558 Občianskeho zákonníka, ak dlžník o premlčaní v čase uznania nevedel, je v danej veci pre účely posúdenia premlčania bezvýznamná. Uznanie práva je jednostranný adresovaný hmotnoprávny úkon dlžníka, ktorý k svojej platnosti, okrem všeobecných náležitostí predpísaných pre právne úkony (§ 34 OZ), musí spĺňať náležitosti uvedené v § 110 ods. 1 druhá veta OZ. Uznanie práva sa musí urobiť predovšetkým v písomnej forme a musí sa týkať ako jeho dôvodu, tak aj jeho výšky. Prejav vôle o uznaní práva musí byť určitý a zrozumiteľný.

Okresný súd dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku z 13.03.2012 v zmysle ust. § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka neposúdil a jeho rozhodnutie o premlčaní nároku je tak predčasné.

Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku uzatvorená medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným dňa 13.03.2012 pritom obsahuje jednostranné vyhlásenie žalovaného, že uznáva záväzok voči veriteľovi, ktorý je dostatočne vymedzený čo do dôvodu a výšky a bol uzatvorený v písomnej forme. Takéto vyhlásenie žalovaného vyvoláva účinky pretrhnutia premlčacej doby v zmysle ust. § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka a od splatnosti začína plynúť nová 10-ročná premlčacia doba na vymáhanie nároku.

To, že vyhlásenie žalovaného v dohode o uzavretí splátkového kalendára a uznaní dlhu spĺňa podmienky pretrhnutia premlčacej doby a spôsobuje plynutie novej premlčacej doby v zmysle ust. § 110 Občianskeho zákonníka, nemusí zároveň znamenať, že bola uzatvorená platná dohoda o uznaní záväzku v zmysle ust. § 558 Občianskeho zákonníka, ktorej účinkom, okrem uznania dlhu z hľadiska dlhu a dĺžky premlčacej doby, je fikcia, že dlh v dobe uznania trval. Tá je závislá na posudzovaní iných podmienok ako v prípade aplikácie ust. § 110 ods. 1 OZ. Rovnako je tu predpísaná písomná forma a dlh musí byť určený čo do dôvodu a výšky a obsahovať vyjadrenie prísľubu dlžníka zaplatiť dlh. V prípade premlčaného dlhu je však podmienkou, aby dohoda vyvolala vyššie uvedené následky, vedomosť toho, kto dlh uznal o jeho premlčaní. Z textu dohody však takéto vyhlásenie dlžníka možno vyvodiť a argumentácia súdu, že dlžník o premlčaní nevedel, nie je presvedčivá, neopiera sa o vykonané dôkazy, keď súd jednostranne zohľadnil výpoveď žalovaného bez jeho konfrontácie s uzatvorenou písomnou dohodou o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku.

V tejto súvislosti však krajský súd poukazuje, že doposiaľ sa okresný súd nezaoberal vyhodnotením uzatvorených dohôd z hľadiska ochrany spotrebiteľa v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. V prípade uznania práva v zmysle ust. § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ako aj uznania záväzku v zmysle ust. § 558 Občianskeho zákonníka ide o štandardné právne inštitúty, ktorých aplikácia nie je vylúčená zo spotrebiteľského právneho vzťahu. Pokiaľ by však uzatvorené dohody mali spotrebiteľský charakter a zároveň neboli individuálne dojednané, je potrebné ich podrobiť prísnejšej kontrole neprijateľných zmluvných podmienok v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, čím sa prvostupňový súd doposiaľ nezaoberal.

Vzhľadom na vyššie uvedené je záver okresného súdu o premlčaní nároku predčasný, z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia založený na nedostatočnom zistení skutkového stavu. Z uvedeného dôvodu odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Úlohou okresného súdu bude v zmysle vyššie vysloveného právneho názoru krajského súdu vec opätovne rozhodnúť, pričom posúdi uzatvorenú zmluvu o kontokorentnom úvere s jej dodatkom, ako aj uzatvorenou dohodou o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku v zmysle platných právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa a z hľadiska aplikácie ust. § 110 ods. 1 a § 558 Občianskeho zákonníka. V ďalšom konaní okresný súd opätovne rozhodne aj o trovách prvostupňového a odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok prípustný nie je.